

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Ishaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 130.

V Ljubljani, v torek 10. junija 1890.

Letnik XVIII.

Deželno gledališče v Ljubljani.

Nedavno smo objavili dopis iz Ljubljane, v katerem je dotični dopisnik skušal dokazati, da Mayerjev vrt ni primeren prostor za deželno gledališče in da mestna občina, ki ima že dovolj dolga, ne dá lahko v ta namen 30.000 gld. Dalje je dopisnik trdil, da gledališče v Ljubljani ni neobhodno potrebno in bi za naše razmere popolnoma zadoščal „Narodni dom“ s primernim odrom, ker Nemci itak pripravljajo svojo „tonhalle“, kjer bodo tudi lahko prirejali predstave. Na ta dopis je odgovoril neki tukajšnji slovenski list, pišeč:

„Od zadnjega sklepanja mestnega zastopa o tem vprašanju rastejo stavbeni prostori za gledališče, kakor gobe, tako da je prav težko obrniti se na eno stran mesta, ne da bi človek zadel v kako stavbišče; na drugi strani pa se je oglašil en slovenski list z vso odločnostjo proti zgradbi gledališča sploh, naglašujoč, da bi bil mestni donesek 30.000 gld. neopravičen, da se gledališko podjetje sploh ne splačuje, kakor kaže skušnja itd. Mi ne dvomimo, da je to pravi vzrok nasprotovanja vseh onih gospodov, ki si po različnih načinih prizadevajo preprečiti zgradbo novega deželnega gledališča, in ako bi nasprotniki zgradbe to izrekli brez ovinkov, bila bi rešitev vprašanja zelo polajšana. Radi pritrjujemo, da se gledališko podjetje skoraj povsod slabo splačuje, znano je, da je bilo gospodarsko hiranje ljubljanskega gledališča posebno vsled tega gotovo, ker so v njem kakor gobe priraščeni vnani lastniki lož podjetniku gledališča odjemali velik del dohodkov, česar v prihodnjem deželnem gledališču ne bode več. Ne gledé pa na gmotna vprašanja, na deželni gledališki zaklad, na primeroma malenkostni mestni prispevek pa pozabijo nasprotniki kulturni pomen dobrega gledališča. Tukaj ni mesto, kjer naj bi se razpravljalo vprašanje o veliki vrednosti ide-

alne vzgoje ali oživljanja idealov za narode. Toda ono bode razumel vsak naroden Ljubljančan, ki ima za saboj vsaj zadnjih 20 let zavednega bivanja v mestu, in tudi v deželi, in to je, da je slovenska beseda za javno življenje pristopna postala poglavito s tem, da so se ji odprla vrata na javni gledališki oder. Spominjajte se še splošne govornice ljubljanskega mesta pred ono dobo in poslušajte izobraženo in srednje prebivalstvo mesta danes, potem vam bode sodba lahka. To je kulturni pomen gledališča, kakor idealnega življenja narodov sploh, in to je stališče braniteljev naroda pri tem pomenljivem vprašanju.“

Tako piše po besedi dotični list. Naravnost izpovemo, da smo se začudili toliki navdušenosti častitljivega tega lista za podjetje, katerega „kulturni pomen“ v naših malenkostnih razmerah nikdar niti približno ne bode vreden materialnih stroškov, katere bode v prvi vrsti morala nositi dežela.

Predno pa pojasnimo svoje pomisleke proti novemu stavbišču, naglašamo vsakemu nasproti, da naš list ni bil in ni v načelu sploh proti gledališču. Priznamo, da se ne ogrevamo za nemško-slovensko gledališče, in v tem oziru se strinjamo z nami morda večina meščanov, gotovo pa deželanov, toda podtikati nam ni treba namenov, katerih ne gojimo.

Mi torej načeloma nismo proti dobremu gledališču, pač pa proti načinu, kako se hoče zgraditi gledališka palača na tem novem stavbišču.

Dné 22. oktobra 1888 je sklenil deželni zbor kranjski: 1. Zgradbo deželnega gledališča pričeti je brez odlašanja; 2. gledališče naj se zgradi na primeren stavbišči, katero prepušča v ta namen brezplačno občinski svet deželnega stolnega mesta; 3. za zgradbene stroške

in za notranjo opravo določuje se kot najvišja svota znesek 190.000 gld.

Vprašanje je: Ali je g. Mayerja vrt primerno stavbišče? Znano je, da so kopali ne daleč v stran proti kolizeju in nekaj nad dva metra globoko prišli do vode. Znano je dalje, da jim je v novem deželnem muzeju voda delala velike sitnosti in da so več tisočakov porabili za kanal, po katerem se od-taka voda. Gotovo tudi g. Mayerja vila ni zidana na skalo, in treba bode več tisočakov, da voda ne bode dobajala v nižje prostore pod odrom gledališča. *)

Dalje je znano, da ta svet ni v ljubljanski občini, temveč spada v občino šišensko. Ugovor: Inkorporacija se bode izvršila imperativno, ako ne z lepa. Ako se uresniči ta želja mestne občine ljubljanske, vprašanje je, koliko bode znašala odškodnina, katero bode moralo plačati mesto Ljubljana? Ali bode šišenska občina zadovoljna s 6000 in toliko goldinarjev? Ze sedaj zahteva, če se ne motimo, 20.000 gld. In če pride Najvišji sklep, da se inkorporacija mora izvršiti, gotovo ne bode prišel tudi ukaz, koliko naj znaša odškodnina. O tem vprašanju bodo odločevala nižja in višja sodišča. Vemo tudi iz gotovega vira, da bode posestnik kolizeja zahteval precejšnjo svoto odškodnine, ako bode to poslepje priklopljeno Ljubljani, ker potem se stranke ne bodo trgale za stanovanje v kolizeji, kjer ni treba plačevati mestnega daca in drugih naklad. Tudi to breme pride na občino ljubljansko.

Kranjska hranilnica je nekda obljubila le s tem pogojem 20.000 gld., ako se zida gledališče na imenovanem prostoru. Nočemo verjeti govorici o povodu, vsled katerega je hranilnica tako radodarna, pač pa se nam zdi, da je ta primerno velika svota danajidski dar z ozirom na slovensko narodnost.

*) Z druge strani se nam zagotavlja, da se na tem prostoru ni vode bati.

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francoščine preložil Martin Žiltir.)
(Dalje.)

Vsled tega očitnega razodenja mojih novih čutil skliče skupina Garibaldi protiklerikalne lige v naglici svoje ude za slovesno sejo, katere dnevni spored je bil ta:

„Izobčenje grajana Leona Taxila.“

Tajnik skupine mi pošlje enega izmed sklicevalnih listov. Osebe, katerim sem ga pokazal, mi rekó:

„Ne hodite k tej seji. Vaši nekdanji tovariši morajo biti srditi. Greste v nevarnost, da se Vam kaj hudega zgodi.“

„Jaz sem poklican, in bom šel. Pa tudi poznam svoje stare tovariše. Večinoma so to vrli delavci, zašli, kakor sem jaz, pa pošteni. Ne bojim se. Niso zmožni zlorabiti števila zoper enega samega človeka; to niso mevže.“

„Pa prostožidarji se bodo vrinili med zbrane. Ondi bo natlačenopolno. Treba je le iskre, da se vname plamen strasti množice, ki je že nevoljna. Vsaj dovolite, da Vas nekateri prijatelji spremijo!“

„Ne, sam bom šel. Skoraj sem gotov, da se bodo v sejo priplazili prostožidarji. Če bi ne bil

sam, gotovo bi kričali ligarjem, da sem jih prišel izzivati, in potem bi znal nastati kak pretep. Sam bom močnejši.“

Šel sem torej 27. julija k lignemu zboru. Za vsak slučaj sem se preskrbel z revolverjem za brambo v slučaju, ko bi prišlo moje življenje v nevarnost.

Seja je bila v prostornem zidovji pod kavarno „de France“, kjer se križate rue Turbigo in rue du Temple. Dvorana je bila polna, in precej, ko sem prišel, zapazil sem več prostožidarjev, neudov lige, ki so se pomešali med množico.

Seja je bila že pričeta pri mojem prihodu. Pisarna je imela za predsednika g. M..., nekdanjega opravitelja „de la Republique Radicale“, in pomagala sta mu osrednji blagajnik lige in tajnik skupine Diderot. Predsednik je govoril. Menda so sploh mislili, da jaz ne bom prišel; ker moj vstop je povzročil pravo strmenje.

„Kako! drznil se je semkaj priti!“ kričé od vseh strani.

„Kakošna predrznost.“

„Norec je!“ nekateri odgovoré.

Bilo je nepopisno vrenje. Predsednik jezen, da je bil ustavljen v sredi svojih najzgovornejših stavkov, zvončka. Poslednjič naredi nekoliko miru. G. M... me tedaj nagovori z najsrajnejšo silovitostjo:

„No, kaj! Vi imate nesramnost, da pridete v obraz izzivati tiste, ki se pripravljajo Vas izpahniti? Res mora biti, da nimate nič v trebuhu (prav po

besedi). Vi niste neumen, vendar... Vi niste imeli vere ne eno minuto v življenji, in Vi ne bode nikdar verovali... Vi ste komedijant in mevža!... Kaj! ko ste zbrali 17.000 privržencev, ko ste ustvarili veliko protiklerikalno gibanje, vse to zatajite!... Nimate pravice! To je hudodelstvo. Vi ste izdajalec!... Bolje bi bilo, če bi bili umorili raji vse te ljudi tu, kakor da jih tako izdaste!... Vam je naložena skrb za duše... Oh, mi nismo tepci Vaših preklicev! Resnica je, da Vas je Vatikan drago plačal, ali če Vam še ni izročil kup za Vaše izdajstvo, bode ga kmalu prejeli... Izzivam Vas, da dokažete, da se niste prodali!...“

Jaz hočem odgovoriti. Pisarna mi ne pusti govoriti.

„Mi nimamo nič več skupnega z Vami“, vpije predsednik; „Vi ste mevža, ker ste sem prišli!“

„E“, zavrnem jaz, „ako me niste hoteli videti, me ni bilo treba poklicati.“

„Ne, ne, ne bomo Vas poslušali.“

Hrup. Eni pravijo, da moram oditi; drugi, da bi bilo dobro, da me poslušajo. Glasovanje zbranih mi dá besedo.

„Nisem prišel“, rečem, „da bi se kaj izgovarjal. To izobčenje, ki ga vi hočete izreči, terjaj sem jaz sam. Če sem poslušal vaš poklic, je zato, ker se mi zdi dobro vam povedati, da vas ne zapuščam kakor izdajalec, kakor pravi vaš predsednik, ki ne pozna mojega položaja. General, ki izdaje, je

Naglašajo se tudi, da bode gledališče na tem prostoru mnogo bolj obiskovano, nego na kateremkoli drugem prostoru razven „Zvezde“. Opozorjamo na dopis sl. deželnega odbora z dné 5. nov. 1888, št. 7705 mestnemu magistratu, da se tukajšnje, gledališče obiskajoče občinstvo ne more sprijazniti z mestnim stavbiščem onkraj vojaškega oskrbnega urada, kateri je občinski svet ponudil deželnemu odboru za zgradbo novega gledališča, in sicer zlasti zaradi tega ne, ker je ta prostor v zimskem času za splošen promet preveč oddaljen in ker ni pričakovati, da bode gledališče, ako se ondi postavi, pri neugodnem vremenu kaj prida obiskovano; pač pa se je deželnemu odboru od merodajne strani označil cesarja Jožefa trg kot najpripravnije stavbišče. (Vide Obravnave dež. zbora, priloga 58., štr. 344.) Mi se tudi za cesarja Jožefa trg nikakor ne ogrevamo, a naglašati hočemo denarno stran tega podjetja. Dežela je dovolila 190.000 gld., in sicer v prvi vrsti prebitke obstoječega gledališkega zaklada. Ti znašajo okroglih 89.000 gld., o katerih še nihče ni dokazal, da so bili prvotno odločeni za gledališče. Dalje naj dežela, če bi bilo potrebno, napravi finančno operacijo, in sicer naj v smislu sklepa z dné 22. oktobra 1888 sklene posojilo v znesku 95.000 gld., katero bi se obrestovalo s 4% in v 40 letih iz gledališkega zaklada amortizovalo ter eventualno zavarovalo na gledališkem poslopiju.

Spominjamo se še zadnjih obravnav v deželnem zboru kranjskem. Mnogi zastopniki kmečkih občin so s težkim srcem glasovali za ta predlog, a storili so, da bi se jim ne očitala kaka animoznost nasproti stolnemu mestu. Zakaj to posojilo do zneska 100.000 gld. se v naših skromnih razmerah ne bode nikdar obrestovalo. Ljubljana ni Praga ali Gradec. In dalje. Ali bode slovensko gledališče moglo prospevati z dosedanjim igralnim osebjem? Nikakor ne! Moralo se bode pomnožiti, stalno namestiti vsaj več boljših igralcev. In če že doslej dohodki niso pokrivali rednih troškov, bode to pozneje tem manj mogoče. Glavni dohodki bodo najemnine lož. In kdo si bode dovoljeval te troške? Razmere so take v Ljubljani in ostanejo najmanj še 20 let, da bodo lože večinoma v nemških rokah in slovenska Talija bode stala pred durmi ali smela štirikrat na mesec stopiti pred — prazne prostore.

To so ob kratkem razlogi, vsled katerih smo dné 21. maja t. l. sprejeli dotični dopis v naš list, držeč se tu znanega nemškega reka: Revni ljudje kuhajo z vodo.

Ravno ko smo napisali te vrstice, izvedeli smo, da je včeraj slavní deželni odbor sklenil pogodbo z g. Mayerjem. Torej so na videz naše górenje vrstice — „post festum“. Toda izjavimo še jedenkrat, da mi nismo proti gledališču, ako je dobro in „idejalno“; dostavljamo danes tudi, da se ne postavljamo na stališče nobene stranke v tem vprašanji, nam je konečno vsejedno, kje naj stoji, ker vsak prostor ima

tisti, ki izroči svojo vojno sovražniku; izdajalec je nadalje skriven posel, ki ogleduje svoje rojake in se dá plačati za svoje ogleduštvo. No dobro, vedite, da jaz nisem bil nikoli pri vas ogleduh in da vas nikakor ne izročam vašim nasprotnikom. Če sem bil dolgo časa pri vas, sem bil, ker sem dolgo časa mislil, da je resnica pri protiklerikalni reči. Spoznavam, da sem se motil; gotovo imam, kakor se mi zdí, to pravico; pa vas nikakor ne pripravljam ob dobro ime, ko vas zapuščam. Nihče izmed vas ne bo skusil nikoli najmanjše nezgode zaradi moje vrnitve med prijatelje mojih otroških let. To sem vam prišel naznanit. Recite, da sem se odpovedal praporu prostomiselnosti, da! pa da bi vas izdal, ne!“

Hotel sem še dodati nekaj besed o nespremenljivem prijateljstvu, ki ga hočem ohraniti v kljub temu do ligarjev, — ker različenost mnenj ne izključa ljubezni do posameznih, — ko me predsednik ustavi.

„Dosti je“, kriči. „Nesramnost tega grdina nima mej! Skupščina se onečáša, ko da posluša!...“

In na to razglasi, da me ne pusti dalje govoriti, ali pa raji zgubi svoj naslov.

Eden ligar pravi, da je to nestrpnost.

„Naj govori“, pravi, „naj pové vse, kar hoče! Pozneje hočemo misliti, kako imamo ceniti njegove razloge.“

Pisarna ugovarja.

(Dalje sledí.)

razloge „pro“ in „contra“; hoteli smo le opozoriti brez vsacih strankarskih namenov merodajne faktorje na mogoče posledice ter si zavarovati pristo besedo, ako bode kdaj dežela primorana, izdavatí primerno velike troške za vzdrževanje poslopja in podpore gledališkim podjetnikom, ali pa slavní deželni odbor vplivati na to, da se bode ohranil „kulturni pomen do-brega gledališča“. Ker pa smo imeli in deloma še imamo te pomisleke gledé na prihodnost z narodnega in gmetnega stališča, napisali smo te vrstice „sine ira et studio“ z željo, da bi bili krivi proroki.

Šolstvo na Slovenskem.

Govoril poslanec Klun v državnem zboru dné 26. aprila 1890.

V.

Veliko se je govorilo v visoki zbornici o verski šoli. Zato mi ni treba še nadalje o tem govoriti. Rad pa bi označil svoje stališče. Slovensko ljudstvo zahteva poleg slovenskega maternega jezika v šoli tudi versko šolo. To dokazujejo mnoge prošnje, katere je slovensko prebivalstvo poslalo visoki zbornici. Prepričan sem, da bode katoliško prebivalstvo dobilo versko šolo, naj se ji gospodje z one (leve) strani še tako ustavljajo, ker vedno bolj se razširja prepričanje, da mora biti vzgoja mladine moralnejša in na verski podlagi.

Navedi hočem nekaj slučajev. Dné 17. februarja se je govorilo v ogerskem državnem zboru o odgovoru na interpelacijo Vallyjevo zaradi samomora prostovoljca Vizmandyja. Gospod ministerski predsednik je dolgo in široko govoril o tem, da v tem oziru vojaška oblastva niso ničesa zakrivila, ter je končal z besedami:

„Ta slučaj je obžalovanja vreden, to tembolj, ker skoraj vsak dan čitamo v listih, da se usmrti jurist, tehnik ali celó učenec srednjih šol. Večkrat je dovolj pretilno pismo starišev ali strogo opominjevanje učiteljevo ali slab red, in dotičnik misli, da je najboljša, ako si konča življenje. (Klici na desnici: Tako je! Res je!) Tak žalosten slučaj je tudi ta, in v prihodnje se morejo zabraniti le z moralno vzgojo.“

Moralna vzgoja, gospóda, pa je mogoča le na verski podlagi. Gospodom je dalje znano, kako je govoril nemški cesar Viljem, na katerega se ravno sedaj tako radi sklicujejo, kako je govoril v nemškem državnem zboru minister Gossler. Ravno tako Vam je znano, da je v nemškem državnem zboru poslanec Windthorst stavil primeren predlog. Res je torej, da je gibanje za versko šolo vedno večje.

Nedavno je neki pruski učiteljski list objavil naredbo šolskega kolegija v Braniboru, da naj imajo duhovniki večji vpliv na pouk in da smejo pregledati šolske knjige in naloge, da smejo večkrat nadzorovati pouk in jim učitelji v tem oziru morajo iti na roke.

Omeniti hočem tudi izjave, ki je jako pomenljiva. (Klici na levi: Vaterland!) Da, „Vaterland“ je, toda ne sodba „Vaterlandova“, temveč poročilo o govoru ministra Salisburyja v Newportu o šolstvu. Angleški ministerski predsednik — torej ne „Vaterland“ — je tako-le govoril — ako gospodje niso brali, naj torej prečitam:

„Zahtevam, da vsakdo, katerekoli je vere, more vzgojevati svoje otroke v svoji veri, namesto da bi jih silili v vođeni, mehanični, takozvani verski pouk brez duha, ki je navaden v interkonfesionalnih boardnih šolah. V naravi verskega pouka je, da učitelj veruje, kar uči, da učenec razlaga vse izročilo verske resnice, kakor je je sam pridobil. Ako učenec ni prepričan, da je učitelj odkritosrčen, ne more biti med njima tako potrebna simpatija, in potem je verski pouk le burka in goljufija. Zato bi rad dal vsem veroizpovedanjem v deželi popolno prostost, da morejo svoje otroke vse ono učiti, kar smatrajo s svojega verskega stališča kot najvišje resnice krščanstva. Slišali smo zadnje dni mnogo, premnogo o zločinah in pregrehah, o stvarih, katere imenovati prepoveduje sramožljivost. Slišali smo o nravní gnílobi, o kateri ne bi mogli sanjati. So ljudje, ki pričakujejo od postavodaje, da bode izumila gotovo zdravilo za to zlo. Le eno gotovo zdravilo je: vzgoja otrok v krščanski veri. Zato priporočam Vam kot najdražje imetje prostih državljanov pravico, da se naši in naših somišljenikov otroci učé polne resnice krščanstva, kakor jo mi ve-

rujemo, in da nobena teorija, ki oznanjuje državno vmešavanje ali hoče šolo storiti posvetno, ne dobi pravice, da to največjo predpravico kristijanov ovira ali uniči.“

To so izjave, ki opravičujejo trditve, da bomo dosegli versko šolo navzlic hudemu upor, in če se gospodje še upirajo verski šoli, moramo jih le pomilovati, a ne se jih bati.

Dovoljujem si še nekaj opazk o bogočastju. V novejšem času namreč opažamo, da je v mnogih škofijah pomanjkanje duhovnikov. Tako je bilo v ljubljanski škofiji po letošnjem šematizmu 40 župnij in 100 kapelanij praznih; enake razmere so v graški in mariborski škofiji, v goriški je praznih 61 mest.

Najhuje pa je na Koroškem. Tam je bilo leta 1889. praznih 38 župnij in 189 drugih beneficijev. Omeniti moram, da morajo duhovniki na Koroškem hoditi po 4 do 5 ur, kedar opravljajo službo. To pomanjkanje pa je vedno večje, kolikor več je šol in treba tudi več veroučiteljev.

To pomanjkanje duhovnikov pride od tod, ker se prejšnja leta ni oglašalo dovolj kandidatov. Danes je drugače; kandidatov je dovolj, toda nima potrebnih sredstev, ne prostorov, da bi jih sprejeli, ker verski zaklad določuje le gotovo število podpor, in to število se ne sme prekoračiti. Torej je skoro nemogoče, da bi mogli škofje kandidate sprejemati v semenišča na svoj račun, ker nimajo tolikih dohodkov, kakor škofje na Hrvaškem in Ogerskem (Klic: Olomue!) ali škof olomuški.

Če torej hočemo zabraniti pomanjkanje duhovnikov, je potrebno, da se *numerus fixus* za čas pomanjkanja razširi v posameznih škofijah.

Zato bodem v tem oziru stavil resolucijo pri dotični točki. Ta se glasi: „C. kr. vlada naj za one škofije, ki imajo veliko pomanjkanje duhovnikov, razširi *numerus fixus* duhovniških kandidatov, ki hočejo v semenišča, in potem zviša dotacijo iz verskih zakladov.“

Gotovo bodo škofje take prošnje poslali vladi, ako vidijo, da hoče vlada dovoliti sredstva. Prosim visoko zbornico, da bode to resolucijo podpirala in sprejela. (Pohvala na desnici. — Govorniku čestitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. junija.

Notranje dežele.

Mladočeški kongres. Dné 12. t. m. se bodo baje sošli mladočeški poslanci, da skličejo mladočeške zaupne moze iz cele dežele ter sestavijo nadaljni program proti češko-nemški spravi. Proti spravi vrše se shodi baje posebno tudi po deželi ter dajejo zaupnice mladočeškim poslancem in onim Staročehom, kateri so glasovali v deželnem zboru proti razdelitvi deželnega šolskega sveta. Poslanec Edvard Gregor namerava baje iti v kratkem v Henrikov Gradec (Neuhaus), kjer méni poslanca Naksero, zvestega pristaša Riegerjevega, pridobiti na svojo stran.

Koroško. Zakon o cestah, katerega je sklenil koroški deželni zbor, potrdil je cesar. Ta zakon ima veljavo za vse ceste in vsa pota na Koroškem razven onih, po katerih se dovažá blago do železnic. Za te ceste je poseben zakon iz l. 1881.

Vnanje države.

Srbija. Uradni list pobija poročilo, da je prišel kralj Milan v Belgrad le radi finančnih razmer in omenja, da je prišel samó svojega sina obiskat. Kralja Milana prihod v Belgrad nima torej ni politiskega ni kakkega drugega namena.

Bolgarija. Bolgarska vlada si prizadeva na vse moči, da bi bil knez Ferdinand pripoznan za postavnega kneza Bolgarije. Iz Sofije se namreč poroča listom, da méni bolgarska vlada storiti nov korak pri vladah v Carjigradu, na Dunaji, v Rimu in Londonu, da bi že vendar enkrat pripoznale napominane države kneza Ferdinanda za postavnega vladarja bolgarskega. Stambulov bo baje zatrjeval, da preti vsled negotovosti knezeve nevarnost Bolgariji in evropskemu miru. Kadar bo pa pripoznan knez Ferdinand za zakonitega kneza bolgarskega, zagotovljen bo mir v Bolgariji in v Evropi sploh.

Nemčija. Iz Berolina se poroča listom dné 8. t. m.: V včerajšnji seji vojaške komisije državnega zbora se je oglašil državni tajnik še za dodatni proračun za nove strategične železnice, in oboroženje rezervnih čet z novimi puškami. Tajnik je omenil, da je prepotrebno povikšati dohodke; povečanje žitne carine ne kaže in nevarno je uvesti v mnogem oziru državne dohodarine. Vojni minister je opomnil, da ne more zagotoviti, da bi se sploh kdaj v prihodnje uvedla dvoletna službena doba. — Iz Pariza se poroča v „Kreuzzeitung“, da si prizadeva princ Waleški po angleškem zastopniku, Robertu Morieru, v Peterburgu za približanje angleške in

ruske države in za sporazumenje in zvezo med Nemčijo in Rusijo. Tako bi navstala trodržavna zveza Nemčija-Anglija-Rusija. A prizadevanje prinčeva ima baje slab uspeh. Vsled tega poročila občeval je zadnje dni ruski car mnogo z imenovanim angleškim zastopnikom v Peterburgu, vsak teden je bil baje trikrat pri njem; pri Pobedonoscevu pa celó slehern dan. — Težko torej, da bi bilo iz te moke kaj kruha. Bržkone je pa vest sama na sebi neresnična.

Francija. Predsednik francoski republiki, Carnot, podpisal je odlok, vsled katerega je pomiloščenih več oseb, ki so se vdeleževali zadnjih štrajkov. Zaprtih je bilo 96 oseb; 72 so jih pomilostili in v ječi je ostalo še 24 kaznjencev, ki so deloma tuje, deloma večji hudodelniki. — V zbornici je interpeloval poslanec Ernest Roche vlado, zakaj je imenovan admiral Duperré poveljnikom brodokov, ter je prebral članek republikanskih listov, v katerem se admiralu očita, da ni 1870. leta storil svoje dolžnosti. (Mnogo protiklicev.) Roche je sklenil svojo interpelacijo z besedami: „Če je v očitani kaj resnice, je napak, da je imenovan Duperré; ako pa očitanje ni resnično, moramo pozvati obrekovalce na odgovornost!“ Barbey, minister mornarice, je odgovoril, da je članek, priobčen v republikanskih listih o admiralu Duperréju, golo obrekovanje, na katerem ni prav nič resnice. Imenovanega admirala tičočti se akti konstatujejo, da je bil v Belgiji v zaporu. In tudi v zaporu je izpolnjeval dolžnosti svoje; pisma republikanskih ministrov o njem glasé se izvrstno. Ves Duperréjev značaj jamči, da bode vreden naslednik svojemu predniku. Konečno je omenil minister, da vzame njegovo imenovanje ná-se.

Anglija. Iz Londona se poroča: Odgovor avstrijskega cesarja na nagovora predsednikov delegacij je napravil tukaj dober vtis. „Standard“ pravi: „Politika avstrijsko-ogerske države je jasna, umljiva in brez najmanjše graje; to je vseskozi konservativna, mirovna politika. Skupno delovanje delegacij in besede zvestega in vestnega vladarja dvojstvene države, katere je govoril delegacijam, so jako zanimive za nas vse. Cesar je govoril, kakor po navadi, mirno, in njegove besede so povsem velike važnosti.“

Turčija. Carigradski listi omenjajo zadnjih dogodkov v Albaniji in ob srbsko-turški meji ter trdijo, da nimajo ti prepiri nobenega posebnega pomena. To so vsakdanji prepiri radi zemlje in so torej brez vsake večje nevarnosti. Seveda Turčinom ni nič novega, če gredo na polje kristijanovo ter spravijo ž njega sadež, za katerega se je moral ubogi turški mejaš Srb ali Bolgar potiti. Kristijan seje, Turek pa žanje.

Izvirni dopisi.

Iz Ljutomera, 9. junija. (Nekaj o posvečevanju praznikov.) Vsak c. kr. uradnik je kot katoličan ravno tako kakor vsak drugi katoličan dolžan svoje verske dolžnosti spolnovati, zlasti Telovo ali praznik presvetega Rešnjega Telesa, zavzema neko posebno, rekel bi, oficijelno stališče nasproti c. kr. uradom, zato se navadno vsi uradi ta dan k božji službi pismeno povabijo in uradniki se tudi božje službe in procesije povsod vdeležujejo. Toliko bolj se nam mora čudno zdeti, da predsednik okrožnega sodišča celjskega, dvorni svetnik Heinricher, dela tukaj izjemo in na praznik presvetega Rešnjega Telesa nadzoruje ali pregleduje sebi podložne urade ter s tem še uradnike dotičnih uradov v spolnovanju krščanskih dolžnostih moti. V dokaz tega priobčimo naslednji dogodek, ki se je izvršil pri nas na Telovo dné 5. junija t. l.

Ko se je bila na Telovo tukaj že božja služba začela in so že tudi vsi uradniki bili v cerkvi pri sv. maši, prinese g. okrajnemu sodniku poštni pót v cerkev telegram, ki je sevda med uradniki moral vzbuditi pozornost. Nekoliko pozneje pa prihiti sodnijski sluga in vsi sodnijski uradniki izginejo iz cerkve, in ni jih bilo več nazaj. Pozneje smo izvedeli, da je bil dvorni svetnik Heinricher iz Celja tukaj ter pregledoval urade c. kr. sodišča; opoldne je sprejemal poklone tudi drugih uradnikov, obedoval pri okrajnemu glavarju, zvečer pa se zopet odpeljal domov.

Nas sevda ne briga to, kako gospod dvorni svetnik svoje krščanske dolžnosti izpolnjuje, ali da druge moti v izpolnjevanju krščanskih dolžnosti, da se na tak praznik okoli vozi in urade preiskuje, to bi bilo toliko laglje izostalo, ker ima gosp. dvorni svetnik tudi druge dneve dovolj časa za taka opravila, podložni uradniki pa si itak morajo čas vzeti, kedarkoli on pride. Sliši se, da so se letos uradniki v svojih novih uniformah povsod v obilnem številu spreveda vdeleževali, čemu se je ravno g. dvorni svetnik Heinricher odtegnil?

Iz Prage, dné 6. junija. (Deželni zbor. — Jubilejna deželna izložba leta 1891. — Časopisi socijalne demokracije. — Najstarši duhovnik na Češkem. — Razno.)

Predvčerajšnjim je bilo završeno deželnozborsko zasedanje majnikovo, koje je obračalo ná-se pozornost ne samo vse Češke, temveč vse Avstrije. Velika je bila zadača, koje je izvršil deželni zbor od 19. maja pa do 4. t. m. In njen uspeh? Poleg pojasnenih nazorov in januarijevih poravnjav završeni ste dve važni predlogi: preustrojenje deželnega šolskega sveta in založenje pristanišč in splavljenje Vltave v okrožji pražke občine.

Kar se tiče slednje predloge, ni bilo spora med strankami; še Nemei so bili s Čehi jedini. Zlasti nemški poslanec Russ je toplo zagovarjal predlogo, kako važno je za stolno mesto Prago, da dežela dovoli v to dva milijona; rekel je, da to ne sme biti — poslednji milijon, kojega žrtvuje dežela mestu našemu. Mesta, n. pr. Dunaj, Gradec itd., so bila primorana, prispevati tretjino naklade na regulovanje svojih rek. Gotovo je to veseli pojav, da so bili nemški poslanci tako dobrohotni in so priznali razloge, da se i od njih strani prispeva v procvitanje Prage. In tako bode v malo letih postalo uresničeno: Praga bode spojena z vodno cesto do severnega morja.

Tem večjo razburjenost provzročila je predloga o deželnem šolskem svetu. Mladočeška stranka je to zadevo do zadnjega trenutja poudarjala kot oškodovanje češkega naroda. Omenjati moram, kako nedosledni so Mladočehi v svoji opoziciji, da je baš ta zakon leta 1879 toplo priporočala mladočeška stranka. Bivši mladočeški poslanec, g. prof. Čelakovský, je tedaj objavil knjižurico, v koji je priporočal slična načela, s kojimi je zdaj vsprejela zbornica to postavu, — in kakor je zdaj sestavljen deželni šolski svet, to je bilo že pred devetimi leti idejal mladočeške stranke. Pred vsem je tu zagotovljen uradni in poslovni jezik v češkem oddelku, — češčina, in povsem ravnopravnost za skupni zbor. V obče je bilo majevo zasedanje češkega deželnega zbora srečno in prospešno za češke zadeve, želeli je samo, da bi bile v tej meri izvršene i daljše predloge.

Da pa sprava, v koji se bode delo še nadaljevalo, ni slaba, sodi vsakdo lahko iz tega, da so tako poravnavo želeli mladočeški poslanci sami, naj se razširi na Moravo in na Slezijo. Zakonodavno delo ovirati, ni nobeno umeteljstvo; narodno spravo podirati, mestu graditi poravnave, umeje in zná tudi nepolitik; v to ne treba doktorskih diplomov in celo legijo pražkih odvetnikov.

V javnosti časi poletavajo sémtertja vesti, da vlada namerava zá-se pridobiti Mladočeha v deželnem in državnem zboru, menda iz strahú pred njih opozicijo. Rad bi poznal tisto vlado ali parlamentarno politiško stranko, koja bi hotela sklopiti kompromis z nestanovitnimi Mladočehi, koji danes mislijo ináče, nego včeraj, ali bodo jutri zopet drugih mislij. Kolikor je med mladočeško stranko politikov, toliko tudi programov.

Na vseh stranéh veselé se svobodomiselni predčasno staročeškega padca. Ali na misel mi prihaja, da na Češkem i dandanes velja prislovica: „Kdo k své smrti umiráčkem (mrtaški zvon) zvoniti slyši, bývá dlouho živ.“ Poslednji fulminantni govor g. dr. Riegra v češkem deželnem zboru kaže vsakemu dosti jasno, da Staročehi ne želé še — umreti!

Vsled občnega zanimanja, koje se pojavlja za deželno izložbo domá in po inozemskem, nadejati se je, da se bode izložba povsem sijajno izvršila ter prinesla obilo npravnega in gmotnega užitka Pragi in vsemu kraljestvu. Posebno veseliti mora vsakega Čeha živo zanimanje na Francoskem za to izložbo. Francoski časopisi, zlasti strokovni, priobčujoči poročila o naši izložbi, nazivljejo jo — narodno. Po glasih, koji dohajajo s Francoskega, nadejati se je mnogobrojne vdeležbe Francozov. Soditi po tem, kolikor se je doslej priglasilo izložnikov, more se pražka izložba smatrati za največjo izložbo, — razven svetovne, — koje so se priredile zadnjih dvajset let v srednji Evropi.

Gledé socijalnega časopisja napovedan je zopet nov socijalistiški štirinajstdnevnik „Naše Snaha“ (Želje naše), glasilo strojniških delavcev. Ta list bode torej že dvanajsti v Pragi izhajajoči socijalistiški štirinajstdnevnik, vštérši napovedano „Osnovo“, glasilo tkalcev in prejcev. Doslej izhajajo že dlje časa nastopni socijalistiški listi v Pragi: „Nový věk Svobody“ (od leta 1886), „Heslo“ (od leta 1889), „Časopis stavbnih delavcev“ (od januarija t. l.), „Obuvnik“ (od 1. januarija t. l.), „Zář“ (od maja t. l.), „První Maj“, „Osmihodinná doba pracovní“, „Bič“, „Pekař“, „Rajblík a Hoblík“ (od maja t. l.).

— Na Moravi izhajajo v Brnu: „Rovnost“ (osrednji organ socijalnih demokratov čeških, od leta 1885), „Červánky“ (od leta 1889), in „Rašple“ od novega leta 1890; v Prostějovem „Hlas Lidu“ (od leta 1885).

Socijalno-demokratska stranka bode torej od početka meseca junija brojila in širila svoj nauk v 16. štirinajstdnekih v češkem jeziku. Od ukončanja štrajkov v Pragi in okolici se opaža, da se je razsežnost socijalno-demokratskih organov znatno pomnožila, in sicer vsled tega, ker so mladi voditelji štrajkovcev, od tovarnarjev ne več vsprejeti v delo, zamenjali kladivo s peresom. Z okrepljenjem socijalistiških vredništev si tovarnarji niso zboljšali svojega položaja, ker štrajkujočih voditeljev niso vsprejeli zopet v službo. S tem se pospešuje samo socijalistiška propaganda, postanejo li delavci vredniki in kolpotérji socijalistiških listov.

Najstarejši duhovnik na vsem Češkem, dekan in bivši župnik v Trebušíně pri Ljutomicah, č. g. Jos. Seliger, slavil bode prihodnji mesec redki jubilej, 70letnico svojega svečeništva. Porodil se je dné 13. julija 1794. l. v Zakšinu poleg Duba in je torej nad 96 let star. Častitljivemu starčku diči prsi zlati zaslužni križ s krono. Od njegovega rojstva do danes škofovalo je v Ljutomerski škofiji osem škofov. Krščen je bil za škofa Kindermanna (1790 do 1801), birmal ga je škof Leop. Chlumečanský (1802—1816), v bogoslovji je bil pod škofom Fr. Hurdálkem (1816—1832), kapelan je postal, ko je škofoval V. Milde, in župnik pod škofom Hillejem (1832—1865), preživel je potem še škofa Vohala in Frinda, in je dočakal sedanjega vladiko Schöbla. Žal, da je č. g. Seliger popolnem oslepel; nabaja se zdaj v pokoju v Marijanskem ustavu v Ljutomicah.

Najvažnejše narodno podjetje, to je „Osrednja matica šolska“, ima v zadnjem času skoro vsak mesec primanjkljeja 2000 gld. To so prouzročile — kakor sem že jednoč poročal — zbirke za Husov spomenik. Faktum je, da so zbirke za Husov spomenik občutljivo oškodovale „Matico“, ker ljud naš nima toliko sredstev, da bi mogel zajedno podprati več podjetij. Odprlo bode to češkemu narodu necega dné oči in pokazalo se bode, da je g. Jul. Grégr z zlomiselno izzivano Husovo afero hotel škodovati „Osrednji matici šolski“ samo radi tega, ker nji na čelu stoji — g. dr. Fr. L. Rieger!

Budimpeštanska narodna opera ponudila je prvemu našemu tenoru g. Florijanskemu 14000 gl. letne plače in odpust meseca maja, junija, julija in avgusta. Na tem ni pač nič nedostojnega, toda napominani zavod ponuja dalje še 7000 gld. Florijanskemu kot penale, naj zruši pogodbo z „Narodnim glediščem“ in hitro pride v Budimpešto. Tako zapeljevanje gotovo ne koristi uglednosti ravnateljstva budimpeštanske opere.

Dnevne novice.

(Deželno gledališče.) Kranjski deželni odbor je včeraj sklenil pogodbo z g. E. Mayerjem, od katerega je kupil vrt z vilo poleg Lattermannovega drevoreda za 35.000 gld. S tem je vprašanje gledé na prostor za deželno gledališče rešeno in deželni odbor more pričeti zgradbo poslopja.

(Muzejsko društvo) naznanja svojim p. n. članom, ki stanujejo zunaj ljubljanskega mesta, da se jim bode poslalo ta teden letošnje „Izvestje“ (XXVI in 370 str.) s poštnim povzetjem društvenine treh goldinarjev.

(„Slavčeva“ veselica) na Koslerjevem vrtu minolo nedeljo se je izvršila jako povoljno; občinstva je bilo poln vrt. V prvi vrsti gré pohvala g. kapelniku Nemravi in pevovodji g. pl. Janušovskemu. Vse točke so se pele precizno. Osobito so ugajale občinstvu Vilharjeva „Nočna pjesma“, v kateri je samospel pel znani slavec z mladeniško navdušenostjo g. Ivan Meden, Nédvedova „Lahko noč“ (bariton g. Bajec) in Ipaviceva „Oblačku“. V pesmi „Mladi godeci“ je g. Pavšek imel priliko pokazati svoj lirčni tenor. Z gmotnim izidom more biti „Slavec“ zadovoljen. Pri blagajnici je došlo 110 gld., na kegljišču 112 gld., pri tehtnici 9 gld. Prvi dobitek (2 cekina) je dobil gosp. Pregelj, drugi dobitek g. Glinšek, ostale tri dobitke so si razdelili gg.: F. Hribar, Volk, Možina in Škarjevec. Šesti dobitek za največ serij je dobil g. Pregelj, šaljivi dobitek g. Škarjevec.

(Iz pred porotnega sodišča.) Kakor smo že naznanili, pričele so se včeraj v Ljubljani porotne

obravnavo. Pri včerajšnji obravnavi se je morala zagovarjati dekla Marija Šeškar iz Matene zaradi detomora. Zatoženka je tajila svoje hudodelstvo. Obsojena je bila na 6 let težke ječe, poostrene vsak mesec z enim postom. — Pri drugi obravnavi se je moral zagovarjati 23 letni Janez Škerjanec iz Velesovega, ki je dne 2. februarja po noči mladenčca Janeza Pilarja z nožem tako oklal, da je ta vsled ran umrl dne 8. aprila. Obsojen je na 7 let težke ječe s postom vsak mesec in trdim ležiščem v temnici dne 2. februarja vsako leto. — Pri tretji obravnavi je sedel na zatožni klopi bivši poštar v Kropi, Tomaž Jelenec. Dne 7. in 8. marca t. l. se je vršilo skontrovanje poštnih blagajnic v Kropi. Manjkalo je 2956 gld., 68 kr. Poštar se ni mogel opravičiti niti pokriti primanjkljaja. Obsojen je na 1½ leta težke ječe s postom vsak mesec.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je knjižnično oskrbnitvo našega domačega pešpolka izrazilo svojo zahvalo za doposlane 3 izvide IV. vezka „Junaki“. — Popolno prepričano dobrega vpliva, koji bo učinjala vsebina tega jako patrijotičnega delca do polkovega moštva slovenske narodnosti, sklenilo je vrhovno polkovo poveljništvo še 16 proizvodov te brošurice omisliti za polkovno knjigarno. — Pravi ponos mora družbinemu vodstvu biti tako priznanje našega domačega vojaškega dostojanstva. — Omenja naj se konečno, da je že tudi deželni šolski svet za Kranjsko sklenil, vse svoje ljudske šole priporočilno opozoriti na ta IV. vezek „Knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda“.

(Nesreča.) Lesni trgovec M. Vernik od Sv. Križa pri Trzinu je umrl dne 3. t. m., ko so ga prepeljali v Podnart vsled notranjega poškodovanja. Na žagi mu je namreč težak hloď pal na prsi. — Iz Radovljice se poroča, da je krčmar L. Potočnik pal tako nesrečno pod voz, ko je peljal iz Radovljice v Jesenice, da mu je kolo strlo rebra in je čez dve uri umrl.

(Samomor.) Dne 3. junija zjutraj so našli osemdesetletnega posestnika Božiča iz Sentvida pri Vipavi mrtvega v petoku Močilniku blizu Podrečja; imel je veliko rano z nožem na vratu. Nož je ležal krvav blizu trupla.

(V Krapino) se je pripeljalo 387 strank s 532 osebami.

Raznoterosti.

— Najgloblji rudniški rov na zemlji je v pribramskem srebrnem rudniku. Maja meseca

1875. l. je segal ta rov 1000 metrov globoko v zemljo. Pred sto leti (1789. l.) je bil ta rov le 21 metrov globok, in zdaj je njegovo dno blizu 451 metrov pod morsko površino. Ko se pride po rovu 900 metrov globoko, občuti človek tako gorkoto, kakor jo imamo v gorkih poletenskih dneh, namreč 22 stopinj C. ali 17 stopinj R.

— Prebivalstvo v Trstu. Leta 1717. je štel mesto Trst 5600 duš; l. 1753. pa 6324 prebivalcev. L. 1777. je stanovalo v njem že 20.000 ljudi; l. 1812. je živel v Trstu 20.633 prebivalcev. Odslej je pa število prebivalcev prav hitro rastlo. Leta 1846. je imel Trst z okolico že 80.300 ljudi; 1875. l. 126.633 duš in l. 1887. pa že 157.000 ljudi. Pomenljivo je vsekako, da je skoro samo polovica domačinov, vsi drugi so pa tujci, večinoma uradniki.

— Kako rastejo ameriška mesta. Od sto let sem je prebivalcev desetkrat več; število mest z 8.000 prebivalci je šestdesetkrat več, kakor 1790. l., dočim je prebivalcev po mestih stošestdesetkrat več. L. 1850 je bilo v Združenih državah le 85 mest, katera so imela povprek po 35.000 prebivalcev. Čez deset let potem se je pomnožilo število te vrste mest na 141, 1870 na 226, 1880 na 289, dočim imajo ta mesta po 39.500 prebivalcev. Pred sto leti je živel komaj tridesetina ameriških prebivalcev po mestih, l. 1860 je živel po mestih že šestina ameriških prebivalcev in pred desetimi leti je bila že četrtnina Američanov meščanov. Število mest se pa množi še enkrat bolj s tujci, kakor z domačini.

Telegrami.

Dunaj, 10. junija. Vsi listi z zadovoljstvom pišejo o izjavi ministra Kalnokya, osobito gledé na Srbijo. „Fremdenblatt“ piše, da dunajska vlada ne želi monopola srbskih simpatij in jih tudi z bolestjo ne pogreša, temveč le pričakuje, da bode Srbija bolj jasno pokazala voljo, da hoče vzdrževati dobre razmere, ki so za Srbijo največ vredne. V enakem, pa še odločnejšem smislu piše „N. Fr. Presse“ in pravi, da je najlepši vspeli Kolnokyjevi, da je po njegovem poročilu vzrasla mirovna gotovost.

Belgrad, 9. junija. Glavni odbor naprednjaške stranke je sklenil, da se bode zopet vdeležila novih volitev in založila nov list.

Umrli so:

6. junija. Feliks Švele, trgovski pomočnik, 20 let, Poljanska cesta 23, jetika. — Jurij Smrdu, uradni sluga v pokoji 83 let, Križevniške ulice 7, marasmus.

7. junija. Feliks Simončič, šolskega sluga sin, 1½ meseca, Črevljarske ulice 3, katar v črevih. — Marija Lipp, gostija, 81 let, Florijanske ulice 22, marasmus.

8. junija. Helena Doberlet, hišna posestnica, 39 let, Krakovski nasip 22, vsled raka v želodec. — Alojzija Križaj, uradnega sluga hči, 5 mesecev, Streliške ulice 5, davica. — Rudolf Urečar, delavčev sin, 5 let, Florijanske ulice 22, jetika.

V bolnišnici:

5. junija. Ivan Jenko, delavec, 43 let, vsled raka. — Marija Zalar, gostija, 34 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	srakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	738.5	14.3	sl. vzh.	jasno	
9 2. u. pop.	736.9	18.6	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	737.6	12.6	sl. vzh.	"	

Srednja temperatura 15.3° za 2.8° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

10. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 gld. 05 kr.
Srebrna " 5½ " 100 " 16 %	90 " 40 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 50 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 35 "
Akcije avstr.-ogerske banke	967 " "
Kreditne akcije	306 " 25 "
London	116 " 60 "
Srebro	— " "
Francoški napoleond.	9 " 32½ "
Cesarski cekini	5 " 55 "
Nemške marke	57 " 42½ "

Stanje avstro-ogerske banke

dne 7. junija 1889.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld. 389,784.000 (+ 49.000)
Kovinski zaklad	" 242,011.000 (+ 33.000)
Listnica	" 240,598.000 (+ 109.000)
Lombard	" 18,615.000 (+ 541.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 54,424.000 (— 692.000)

Zahvala.

Pred dvema letoma je deželni in državni poslanec preč. g. kanonik Klun daroval 10 gld. za zastavo o priliki cesarjeve štiridesetletnice. Te dni pa je imenovan prijatelj šole daroval jako lepe svilnate trakove, ki so gotovo vredni 18 gld. V imenu tukajšnje šole izrekam gospodu najtoplejšo zahvalo.

Šolsko vodstvo v Dolenjivasi,

dne 3. junija 1890.

Anton Ozimek,
šolski voditelj.

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas
G. Zechmayer, Nürnberg.
Obrazci zastoj. (15—4)

Tuji.

5. junija.

Pri **Stona**: Reinle in Weitz, potovalec, Pohul, Schofsky, Bugarski, vsi z Dunaja. — M. Scheyer, gozdar, iz Rateč. — Laurič iz Nove Vasi. — Peter iz Linca. — Tomičič, e. in kr. stotnik, iz Karlova. — pl. Markovics, kapitan, iz Pole. — Spitz, trgovec, z Ogerskega. — baron Morsey iz Grada.

Pri **Malscu**: Stich in Lorenz, trgovca, z Dunaja. — Gruber, trgovec, iz Brna. — Techinag, trgovec, iz Prage. — Brauman, trgovec, iz Monakovega. — Hayne in Gabriely iz Grada.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo

salonski krilasti klavir, pianine (52-11)

iz tovarne ve tovnno znane tvrdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld. Klavirji družih tvrdk za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiye Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepcuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. citateljem, opozorjé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux (Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobica se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.

(40)

OLJNATE BARVE

kositarских пуšicah po pol in jeden kilo
priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(20)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.